

wymi kandydatów, którzy według jego uznania na podstawie zachowania się w służbie i poza służbą i swego uzdolnienia na te stanowiska się nadają.

Do dalszej służby przygotowawczej należy odpowiednio stosować artykuły 8 do 17.

Art. 22. Tak w czasie praktyki jak w czasie służby przygotowawczej kandydatów, wymienionych w art. 19 do 21, należy odpowiednio stosować ustęp drugi artykułu 1 oraz artykuły 2 i 3.

Art. 23. Czas dotychczasowego zatrudnienia kandydatów w biurach adwokackich lub notarialnych względnie w kancelariach sądowych jest policzalny tylko po dzień ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

Art. 24. W czasie do 1 stycznia 1924 r. może prezes sądu apelacyjnego w wyjątkowych wypadkach dopuścić do służby przygotowawczej także kandydatów bez stopnia wykształcenia, wymaganego w art. 4, ale według jego uznania dostatecznie uzdolnionych do odbycia ze skutkiem służby przygotowawczej.

Art. 25. W czasie do 1 stycznia 1924 r. prezes sądu apelacyjnego jest uprawniony do przyjmowania do służby przygotowawczej także bezpośrednio na posady podsekretarzy i sekretarzy sądowych — osób, które przeszły w b. dzielnicy pruskiej służbę przygotowawczą średnich urzędników sądowych dla Województwa Śląskiego i w ciągu jej zdały egzamin na podsekretarzy względnie na sekretarzy przed komisją egzaminacyjną, ustanowioną dla tych kandydatów.

Kandydatów tych wolno przyjmować jedynie jako urzędników kontraktowych z obustronnem jednomiesięcznym wypowiedzeniem; dopiero po upływie roku w razie zadawalniającego wyniku służby oraz nienagannego prowadzenia się mogą oni używać stałą posadę.

Art. 26. W czasie do 1 stycznia 1924 r. prezes sądu apelacyjnego może przyjmować do służby przygotowawczej także kandydatów, nie władających dostatecznie językiem polskim, z tem jednak zastrzeżeniem, że zobowiążą się pisemnie do przyswojenia sobie języka polskiego w ciągu roku.

CZEŚĆ III.

Przepisy końcowe.

Art. 27. Uchyla się moc obowiązującą rozporządzenia pruskiego Ministra Sprawiedliwości, dotyczącego pisarzy sądowych (Gerichtsschreiberordnung) z dnia 5 czerwca 1913 r. (Dziennik rozporządzeń pruskiego Ministra Sprawiedliwości, str. 179) wraz z wszelkimi przepisami, zmieniającymi lub uzupełniającymi to rozporządzenie.

Art. 28. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w górnośląskiej części Województwa Śląskiego z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości:
w z. Z. Rymowicz

397.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości

z dnia 16 czerwca 1922 r.

o sądowej służbie kancelaryjnej w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Na mocy ustępu drugiego art. 6 rozporządzenia z dnia dzisiejszego zaprowadzającego zmiany w ustroju sądownictwa w górnośląskiej części Województwa Śląskiego stanowią co następuje:

CZEŚĆ I.

O personelu kancelaryjnym.

Art. 1. O posadę kancelisty sądowego może ubiegać się obywatel Rzeczypospolitej Polskiej bez różnicy płci, liczący co najmniej 18 lat, nienagannego prowadzenia się, posiadający potrzebną do pełnienia służby kancelaryjnej krzepkość cielesną i władający poprawnie i biegle językiem polskim w słowie i piśmie.

Przy przyjęciu do służby kancelaryjnej można także wymagać znajomości języka niemieckiego oraz znajomości pisma maszynowego.

Art. 2. Kandydata przyjmuje się najpierw na próbę.

Prawo przyjęcia przysługuje prezesom sądów okręgowych.

W czasie próbnym przysługuje obydwom stronom prawo wypowiedzenia. Termin wypowiedzenia oznacza przy przyjęciu prezes sądu okręgowego; nie może on wynosić mniej niż 7 a więcej niż 14 dni.

Kandydat, przyjęty w myśl powyższego przepisu, składa przyrzeczenie służbowe w następującem brzmieniu:

„Przyrzekam, że na powierzonym mi stanowisku będę sumiennie wypełniał swoje obowiązki służbowe, stosowałem się ściśle do rozkazów moich przełożonych i tajemnicy urzędowej dochowam”.

Art. 3. Po upływie trzech miesięcy służby próbnej prezes sądu apelacyjnego może mianować kandydata kancelistą sądowym; kancelista składa przysięgę służbową jako urzędnik państwowy.

Art. 4. Kandydatów, którzy już pracowali w urzędzie państwowym lub komunalnym przynajmniej trzy miesiące i przedstawią wystarczające świadectwo z dotychczasowych czynności, może prezes sądu apelacyjnego zamianować kancelistami sądowymi z pominięciem przepisów art. 2.

Art. 5. Po 3 latach wyjątkowo wydatnej i zadawalniającej służby — wliczając w to także czas próby — może prezes sądu apelacyjnego dopuścić kancelistę sądowego do egzaminu na rejestratora sądowego.

Art. 6. Komisje egzaminacyjne dla rejestratorów sądowych tworzy się przy sądach okręgowych, które wyznaczy prezes sądu apelacyjnego.

Członków komisji mianuje na przeciąg roku administracyjnego z grona sędziów i średnich urzędników sądowych, zatrudnionych przy odnośnym sądzie okręgowym, prezes tego sądu.

Komisja egzaminacyjna egzaminuje w komplecie dwóch członków, z których jeden winien być sędzią a drugi średnim urzędnikiem sądowym.

Art. 7. Zadaniem komisji egzaminacyjnej jest stwierdzenie, czy kancelista:

- a) pisze ortograficznie, umie czytać mniej wyraźne pismo ręczne, zna i umie zastosować znaki pisarskie,
- b) posiada znajomość czterech działów rachunkowych tak liczbami całkowitymi jak ułamkami,
- c) umie protokołować pod dyktandem,
- d) umie spisać krótko, wyczerpująco a zrozumiale treść zarządzenia sędziowskiego,
- e) zna przepisy o służbie kancelaryjnej i posiada podstawowe wiadomości o ustroju sądów i o urządzeniach sądowych.

Na egzamin nie wolno wzywać naraz więcej niż sześciu kandydatów.

Art. 8. Egzamin uważa się tylko wtedy za zdany, jeżeli obydwaj egzaminatorzy są tego zdania. Wynik egzaminu zdanego określa się jako: „dostateczny”, „dobry” lub „z odznaczeniem”: w razie różnicy zdań między egzaminatorami miarodajną jest ocena surowsza.

Kancelista, który egzaminu nie zda, może przystąpić do niego po upływie czasu, jaki mu zakreśli komisja egzaminacyjna, nie wcześniej jednak, jak po upływie sześciu miesięcy. W razie ponownego niezdanego egzaminu nie dopuści się kancelisty sądowego do dalszego zdawania.

Kancelista, który zda egzamin, otrzymuje świadectwo, wystawione przez prezesa sądu apelacyjnego. W miarę potrzeby może prezes sądu apelacyjnego zamianować go rejestratorem sądowym.

Art. 9. Za egzamin nie pobiera się taksy.

Egzamin nie jest publiczny; kandydatom atoli, którzy się zgłosili do egzaminu na rejestratorów sądowych, przysługuje prawo obecności przy egzaminie.

Art. 10. Rejestratorów sądowych przydziela prezes sądu apelacyjnego do sekretariatu sądu względnie prokuratury w ten sposób, aby dać im sposobność do zaznajomienia się z czynnościami sekretariatu sądu oraz prokuratury we wszystkich jego oddziałach, przyczem należy stosować odpowiednio art. 2 i 3 rozporządzenia o służbie przygotowawczej średnich urzędników sądowych.

Po dwóch latach zadawalniającej służby i nie-nagannego prowadzenia się poza służbą wolno rejestratorowi zgłosić się do egzaminu na podsekretarza sądowego; do tego egzaminu stosują się przepisy art. 9 do 12 powołanego rozporządzenia.

O dopuszczeniu do egzaminu rozstrzyga prezes sądu apelacyjnego.

Art. 11. Podsekretarzy sądowych, mianowanych na podstawie powyższych przepisów, nie wolno

dopuścić do egzaminu na sekretarza sądowego i nie wolno im ubiegać się o posadę sekretarza sądowego.

CZEŚĆ II.

O urządzeniu kancelarii sądowej.

Art. 12. Służbę kancelaryjną organizuje się według uznania prezesa sądu apelacyjnego, względnie prokuratora przy sądzie apelacyjnym dla poszczególnej władzy sądowej, względnie prokuratorskiej, w ten sposób, że albo tworzy się jedną kancelarię, wspólną dla wszystkich oddziałów sekretariatu, albo personel kancelaryjny dzieli się między poszczególne oddziały sekretariatu.

Art. 13. Zadaniem kancelarii jest sporządzanie wszelkich prac pisarskich (wypisów, odpisów, czystopisów i t. d.) wraz z czynnościami pobocznymi (kolacjonowanie, szycie i t. p.). Mniejsze pisma, które częściej się powtarzają, a według uznania urzędnika, kierującego kancelarią, mogą być sporządzane bez trudności np. zawiadomienia, zawiadzenia, przynaglenia, sporządza kancelarja bez wzoru załatwienia.

Personel kancelaryjny jest zobowiązany do zachowywania tych samych godzin urzędowych, co personel sekretariatu sądowego. Sprawy pilne należy załatwiać w razie potrzeby także poza godzinami urzędowymi.

Personel kancelaryjny winien przekazane sobie prace wykonywać poprawnie, czytelnie, starannie i bez obcej pomocy. O porządku wykonania decyduje czas przydziału pracy z tem zastrzeżeniem, że prace, oznaczone jako pilne, należy wykonywać przed innymi.

Za zezwoleniem urzędnika, kierującego odnośną kancelarią, wolno w wyjątkowych wypadkach mniej ważne akty zabierać do domu celem wykonania prac pisarskich.

Art. 14. Naczelnym sekretarzem względnie wyznaczony w tym celu inny urzędnik sekretariatu lub kancelarii sądowej wykonuje nadzór nad personelem kancelaryjnym i zarządza co potrzeba, by zapewnić sprawne funkcjonowanie kancelarii sądowej. Urzędnik ten ma prawo niszczyć pisma, nieodpowiadające wymogom ustępu trzeciego art. 13.

Art. 15. Szczegółowy regulamin kancelarii sądowych i prokuratorskich wyda prezes sądu apelacyjnego.

CZEŚĆ III.

Przepisy przejściowe.

Art. 16. W czasie do 1 stycznia 1924 r. prezes sądu apelacyjnego może przyjmować do służby kancelaryjnej także bezpośrednio w charakterze rejestratorów osoby, które przeszły w b. dzielnicy pruskiej służbę przygotowawczą kandydatów na średnich urzędników sądowych dla Województwa Śląskiego i w ciągu jej zdały egzamin na rejestratorów sądowych przed komisją egzaminacyjną, ustanowioną dla tych kandydatów.

Kandydatów tych wolno przyjmować jedynie jako urzędników kontraktowych z obustronnem jedno-

miesięcznym wypowiedzeniem, dopiero po upływie roku w razie zadawalniającego wyniku służby oraz nienagannego prowadzenia się mogą oni uzyskać stałą posadę.

Art. 17. W czasie do 1 stycznia 1924 r. może prezes sądu apelacyjnego upoważnić prezesów sądów okręgowych do przyjmowania do próbnej służby kancelaryjnej także kandydatów, niewładających dostatecznie językiem polskim, z tem jednak zastrzeżeniem, że zobowiążą się pisemnie do przyswojenia sobie języka polskiego w przeciągu roku.

Część IV.

Przepisy końcowe.

Art. 18. Uchyla się moc obowiązującą pruskiego regulaminu dla kancelarii sądów i prokuratur (Kanzleiordnung) z dnia 27 marca 1907 r. (Dziennik rozporządzeń pruskiego Ministra Sprawiedliwości str. 81) wraz z wszelkimi przepisami, uzupełniającymi lub zmieniającymi ten regulamin.

Art. 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w górnośląskiej części Województwa Śląskiego z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości:
w z. Z. Rymowicz

398.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości

z dnia 16 czerwca 1922 r.

zmieniające dla górnośląskiej części Województwa Śląskiego niektóre przepisy niemieckiej ustawy o postępowaniu karnem.

Na mocy art. 36 ust. 1 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. № 73 poz. 497), w brzmieniu art. 1 ustawy z dnia 18 października 1921 r. (Dz. U. R. P. № 85 poz. 608) w związku z ustępem ostatnim art. 40 powołanej Ustawy Konstytucyjnej w brzmieniu art. 2 ustawy z dnia 30 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 69 poz. 449) stanowią w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką Województwa Śląskiego co następuje:

Art. 1. Niemiecka ustawa o postępowaniu karnem ulega następującym zmianom:

1. W § 16 zastępuje się słowa: „uchwały wszczynającej postępowanie główne” słowami: „aktu oskarżenia”.

2. W § 18 zastępuje się słowa: „Po wszczęciu postępowania głównego” słowami: „Po doręczeniu oskarżonemu wezwania na rozprawę główną”.

3. Uchyla się ustęp trzeci § 23.

4. W § 25 zastępuje się słowa: „uchwały wszczynającej postępowanie główne” słowami: „aktu oskarżenia”.

5. W zdaniu pierwszym ustępu drugiego § 27 po słowach: „sędziego powiatowego” dodaje się w nawiasie słowa: „sędziego pokoju”.

6. W zdaniu pierwszym ustępu drugiego § 31 po słowach: „sędzia powiatowy” dodaje się w nawiasie słowa: „sędzia pokoju”.

7. W ustępie drugim § 36 dodaje się po słowach: „sędzia powiatowy” w nawiasie słowa: „sędzia pokoju”.

8. W ustępie trzecim § 50 po słowach: „sędziemu powiatowemu” dodaje się w nawiasie słowa: „sędziemu pokoju”.

9. W ustępie trzecim § 69 po słowach: „sędziemu powiatowemu” dodaje się w nawiasie słowa: „sędziemu pokoju”.

10. W ustępie pierwszym § 105 dodaje się jako drugie zdanie następujący przepis:

„W razie przedsięwzięcia rewizji osobistej bez polecenia władz sądowych powinno się polecenie sądowe doręczyć osobie, dotkniętej rewizją, najpóźniej w ciągu 48 godzin z podaniem przyczyn rewizji”.

11. Trzeci ustęp § 114 otrzymuje następujące brzmienie:

„Obwinionemu należy doręczyć nakaz aresztowania przy aresztowaniu, a o ile tego nie można wykonać, najpóźniej w ciągu 48 godzin; zarazem należy mu oznajmić, że przysługuje mu środek prawny zażalenia. Aresztowanych, którym w ciągu 48 godzin nie doręczono nakazu aresztowania, należy niezwłocznie wypuścić na wolność”.

12. W ustępie trzecim § 124 zastępuje się słowa: „po wszczęciu postępowania głównego” słowami: „po wyznaczeniu terminu do rozprawy głównej”.

13. W ustępie pierwszym i drugim § 125 dodaje się po słowach: „sędzia powiatowy” w nawiasie słowa: „sędzia pokoju”.

14. § 126 otrzymuje następujące brzmienie:

„Nakaz aresztowania, wydany przed wniesieniem skargi publicznej, należy uchylić, jeżeli o to wniesie prokuratura albo jeżeli prokuratura w ciągu dwóch miesięcy od chwili wykonania nakazu aresztowania nie wniesie skargi publicznej”.

15. W zdaniu pierwszym ustępu pierwszego § 128 po słowach: „sędziego powiatowego” dodaje się w nawiasie słowa: „sędziego pokoju”, zaś w zdaniu drugim ustępu pierwszego oraz w ustępie drugim po słowach: „sędzia powiatowy” dodaje się w nawiasie słowa: „sędzia pokoju”.

16. W § 129 dodaje się po słowach: „sędziego powiatowego” w nawiasie słowa: „sędziego pokoju”, zaś słowa: „w dzień” zastępuje się słowami: „w ciągu 48 godzin”.

17. W ustępie drugim § 148 zastępuje się słowa: „Jak długo nie wszczęto postępowania głównego” słowami: „Do chwili wyznaczenia terminu do rozprawy głównej”.

18. W § 155 zastępuje się słowa: „uchwalono wszczęcie postępowania głównego” słowami: „wyznaczono termin do rozprawy głównej”.

19. § 160 otrzymuje następujące brzmienie:
„Jeżeli prokuratura uważa za potrzebne przedsięwzięcie sędziowskiej czynności śledczej, podaje